

Práce s řetězci

- string.h

```
size_t strlen(const char *str);
```

- vrací: délku řetězce `str` (bez `'\0'`)

```
int strcmp(const char *str1, const char *str2);
```

- porovná řetězce
- vrací:
  - `<0`: `str1` je lexikograficky menší než `str2`
  - `0`: řetězce jsou lexikograficky identické
  - `>0`: `str1` je lexikograficky větší než `str2`

```
char *strcpy(char *strDest, const char *strSource);
```

- zkopíruje `strSource` do `strDest`
- vrací:
  - úspěch: pointer na `strDest`
  - neúspěch: nic
- pozor na délku `strDestination`

```
char *strcat(char *strDestination, const char *strSource);
```

```
char *strncat(char *strDest, const char *source, size_t count);
```

- připojí `strSource` k `strDestination` (`'\0'` cílového řetězce přepsána 1. znakem zdroje)
- vrací:
  - úspěch: pointer na `strDestination`
  - neúspěch: nic
- `strncat()` – pouze `count` znaků

```
char *strchr(const char *str, int c);
```

```
char *strrchr(const char *str, int c);
```

- hledá výskyt znaku `c` v řetězci `str` (`strrchr()` → od konce)
- vrací:
  - znak nalezen: pointer na první výskyt znaku
  - znak nenalezen: `NULL`

```
char *strstr(const char *str, const char *strSearch);
```

- hledá výskyt řetězce `strSearch` v řetězci `str`
- vrací:
  - řetězce nalezen: pointer na první výskyt znaku
  - řetězce nenalezen: `NULL`
  - prázdný `str`: pointer na `str`

Formátovaný vstup / výstup z řetězce

```
int sprintf(char *str, const char *format, ...);
int snprintf(char *str, size_t size, const char *format, ...);
```

- = printf() do řetězce str

```
int sscanf(const char *str, const char *format, ...);
```

- = scanf() z řetězce str.

Závěrečné poznámky

- velmi mnoho dalších funkcí – viz MSDN
- bezpečné varianty (jen Microsoft CRT library ve VS2005 a novější)
  - jména ve tvaru xxx_s
  - není dle ANSI C!!!

Převody řetězec ↔ číslo

- stdlib.h

```
int atoi(const char *str);
long atol(const char *str);
double atof(const char *str);
```

- převedou str na číslo
- vrací: úspěch: číslo, konverzi nelze provést: nedefinováno (obvykle 0, 0.0)
- jen kvůli kompatibilitě s UNIX, v ANSI C lepší viz dále

```
double strtod(const char *str, char **endptr);
```

- převede str na číslo, nastaví endptr na první pozici za převedené číslo (znak, který nelze převést na číslo v dané soustavě)
- číslo ve formátu [whitespace] [{+ | -}] [0 [{ x | X }]] [digits]
- případné mezery na začátku přeskočí

```
long strtol(const char *str, char **endptr, int base);
unsigned long strtoul(const char *str, char **endptr, int base);
```

- base je základ soustavy ⟨2; 36⟩
- příklady

```
char *endOfS;
double x;
int i;
x = strtod(" 1.2345 a nejaký text", &endOfS);
i = strtol("0x12", &endOfS, 0); // autodetekce základu
i = strtol("10", &endOfS, 16); // základ ručně
```

" a nejaký text"

Práce s pamětí I

- memory.h nebo string.h

```
int memcmp(const void *s1, const void *s2, size_t n);
```

- Porovná prvních n bajtů polí (blok mem) $s1$ a $s2$.
- Vrací
  - 0 = bloky stejné
  - > 0 , když $s1 > s2$
  - < 0 , když $s1 < s2$.

```
void *memcpy(void *dest, const void *src, size_t n);
```

- Zkopíruje n bajtů z bloku paměti src do $dest$.
- Bloky se nesmějí překrývat.

```
void *memmove(void *dest, const void *src, size_t n);
```

- Zkopíruje n bajtů z bloku paměti src do $dest$.
- Bloky se smějí překrývat

```
void *memset(void *s, int c, size_t n);
```

- Vyplní blok paměti s o délce n bajtů hodnotou c .
- Vrací ukazatel s .

Práce s pamětí II

- `stdlib.h`

```
void *calloc(size_t nmemb, size_t size);
```

```
void *malloc(size_t size);
```

```
void free(void *ptr);
```

```
void *realloc(void *ptr, size_t size);
```

Spolupráce s OS

- `stdlib.h`

funkce

```
void abort(void);
```

- abnormální ukončení programu.

```
void exit(int status);
```

- ukončí program kdekoliv v programu – program vrací hodnotu `status`.

```
int atexit(void (* function)(void));
```

- Přiřadí funkci do seznamu funkcí, které jsou volány při ukončení programu funkcí `exit` nebo skončením `main()`.
- `function` = ukazatel na ukončující funkci. Registrované jsou volány v opačném pořadí než jsou registrovány.
- vrací 0 = úspěch, -1 = chyba.

```
int system(const char *string);
```

- Spustí příkazový interpret a předá mu řetězec `string`.
- např. `system("PAUSE"); system("format c:"); system("mujprogram.exe")`

Makra

`EXIT_FAILURE`

- hodnota argumentu funkce `exit` pro neúspěšné ukončení programu. (nenulová hodnota)

`EXIT_SUCCESS`

- hodnota argumentu funkce `exit` pro úspěšné ukončení programu. (nulová hodnota)

`NULL`

- nulový ukazatel.

Generování náhodných čísel

- `stdlib.h`

`RAND_MAX`

- makro – největší hodnota generovaná `rand()`

`void srand(unsigned int seed);`

- Inicializuje generátor pseudonáhodných čísel.
- obvyklé použití

```
#include <time.h>
srand( (unsigned)time( NULL ) )
```

`int rand(void);`

- Vrací pseudonáhodná čísla s rovnoměrným rozložením mezi 0 a `RAND_MAX` (min. 32767)
- bez inicializace vrací stále stejnou posloupnost

Řazení a vyhledávání

`void qsort(void *base, size_t nmemb, size_t size, int (*compar)(const void *, const void *));`

- řazení algoritmem quicksort pole libovolného typu, na které ukazuje `base` o `nmemb` položkách velikosti `size`.
- `compar` = pointer na porovnávací funkci, musí vracet
  - `< 0` pokud (první arg `<` druhý arg)
  - `< 0` pokud (první arg `==` druhý arg)
  - `> 0` pokud (první arg `>` druhý arg)
- binární vyhledávání

`void *bsearch(const void *key, const void *base, size_t num, size_t width, int (*compare)(const void *, const void *));`

- ve vzestupně seříděném poli `base` (počet prvků `num` a velikost jednoho `width`) hledá výskyt hodnoty `key`
- `compare` → viz. `qsort()`
- vrací: nalezeno → pointer na nalezený prvek
nenalezeno → `NULL`
- nesetříděné pole → nepředvídatelné chování
- Příklad – seřídíte vzestupně pole čísel typu `int`

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#define N 6
int porovnej(const int *prvni, const int *druhy)
{
    if ((*druhy - *prvni) < 0) return 1;
    else if ((*druhy - *prvni) > 0) return -1;
    else return 0;
}
int main(void)
{
    int pole[N] = {10, -5, 20, 31, 8, 88};
    qsort((void *)pole, N, sizeof(pole[0]), porovnej);
    return 0;
}
```

  - lze také `(int (*)(const void*, const void*)) porovnej`

Práce se znaky

- `ctype.h`
- makra pro určení typu znaku
  - parametr `char c` – např.
  - vrací `int` ve smyslu `true/false`

<code>isalnum()</code>	je číslice nebo písmeno
<code>isalpha()</code>	je písmeno
<code>isascii()</code>	je ASCII (0-127)
<code>isctrnl()</code>	je ctrl znak (1-26)
<code>isdigit()</code>	je číslice
<code>islower()</code>	je malé písmeno
<code>isprint()</code>	je tisknutelný znak (32 – 126)
<code>ispunct()</code>	je interpunkční znak
<code>isspace()</code>	je bílý znak
<code>isupper()</code>	je velké písmeno
<code>isxdigit()</code>	je znak do hexa číslice (0-9, A-F, a-f)
<code>isgraph()</code>	je viditelný znak (33 – 126)

- makra pro konverze znaků – vrací konvertovaný znak

<code>tolower()</code>	na malé písmeno (jen velká, ostatních si nevšímá)
<code>toupper()</code>	na velké písmeno (jen malá, ostatních si nevšímá)
<code>toascii()</code>	

- princip použití:

```
char c;
printf("Zadej znak: ");
scanf("%c", &c);
if (islower(c)) {
    printf("znak je maly, konverze na velky\n");
    c = (char)toupper(c);
}
```